

Összeállítás: BELENCSEK SÁNDOK
Összeállítás ideje: 1979.

TART.: VESZETTSÉG ÉS A KUTYA'S SÍRKÖVEK

4 lap

Földrajzi mutató: KAPOSMENTE
Statisztikai mutató: VI, 67

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRRA'S

ÁTVEZETVE *2 EGYS. LTK. 4217-es TÉTELE ALÓL

Veszetheg és a kutyáskörök ^{1.}

4217

Sárospatak Múzeum
NA-1307

A simonfai veszetheg amely 1869. évi állomány-
ban történt, is amint az első dolgozatban em-
lítre volt, a kutyáskörök után a népes család
azonnal szoptató anyakutyát keresett és a
szomfai Gyálófa körképben találtak ilyeneket.

Itt az újabb adatkörbe állítva szerint a sop-
tatóskutya nem engedte magát megfogni, hanem
az emberben szembe szállt.

Le kellett kötni és csak úgy tudták tőle nem
egészen földet tejet elfogni.

Az első dolgozat szerint a veszetheggel kiütött
embernek az ablakon át kötélműrköt adtak a
kezébe és mondták neki, hogy akassza a nyakába

A kötélt kint levő két végét 4 ember addig
húzta, amíg megfulladt az ere-veszett ember.

A falusi körjegyzőség az esetet jelentette a
kaposvári ügyészségnek.

Erre egy civil ruhás ember két egyenruhással
kijött az ügyészségre, és felvette a tanyallást, mondván

! A körbiztonság és a középviszég szempontja-
ból jól tették, hogy végérték az áldozattal is mégis
büntetést követtek el, mert nem szabad magán em-
bernek elvenni a másik ember életét.

Ha az illető veszélyben van, is csak akkor szabad
ertetni.

Ne is nagyon beszéljenek arról, hogy egyszer-
en csak megfojtották mert ezért börtön bü-
ntetést kell elrendelni ezért. mert ezt csak
önvédelemből szabad ertetni.

Az előző elsimult mert úgy állították be
a dolgot, hogy önvédelemből tették.

Az adatkörbe bemondása szerint, a veszett em-
ber már a 8 ik napon nagy fejfájásról és vesegyüt-
ladásról panaszkodott és a 11 ik napon ütött
ki rajta a veszetheg.

A nyolcadik napon a virágokban sárga
darásszerű gümők voltak

A mik napon már igen nagy rosszullétről panaszkodott és a véréletben kölesmag nagysá-
gú barva gümők voltak.

Utána pár órára kiűtött a vesztetip.

Az adatközlő Győr Kálmán 82 éves akinek
az apai nagyszülei egy családban élt a
veszett emberrel.

Az adatközlő nagyanyja sokat beszélt az
eseményről mert ő is egy családban élt a
veszettel. 1931 márciusában halt meg 92 éves korában.

Felvette Gyelencsér Sándor 1978 XI. 6-án

A kutyás sírkövek Dombóváron.

A temetőőr bemondása szerint a dombóvári
katholikus temetőben két sírkő volt amely a
sírban levő elhunyttal, veszettkutya harapta meg
mert a sírkőre vésett kutya is ért bizonyítja
amelyet egy pécsi kőfaragó mester készített.

Az elhunytt neve alá véste a kutya alakját
és ért egy mütató kéz is jeli amely a kutya mütat.

Az első kutyás sírkő 1898-ban készült.

Szekeres Mátya's 31 éves asztalosmester részére

A sírfelirat utal arra, hogy a saját kutya'ja
harapta meg.

Sírfelirat

Itt nyugszik Szekeres Mátya's 31 éves asztalos
mester meghalt 1898 június 11-én, alatta a kutya
alakja adatait egy mütató-kéz jelzi.

130 gár kutyáim.

Engemet megharaptál

A méf-sírhoz társítottál

— " —

Ért a sirt már az 1950-es években felszá-
molták is csak a temetőőr bemondása
szerint lett az adatfelvétel.

A második kútya sírfelirat.

Redő Samu Anna élt 16 évet
Még halt 1923 március 29 én
Hátta szintén a kútya alakja a mintáló
képpel.

Nem bántottalak
Soha nem láttalak
Miatad mégis meghaltam
-4-

Ez a sírkő még áll kisse félre hajolva.
A kútya sírköveket egy idős pécsi köfara-
gó mester készítette.

Vékony barázdákat véselt a köve, és ezt
befestette fekete festékkel.

A készítő köfargó mester is már nincs
az élők sorában.

Nem voltak idő álló közetekből készítre
mert onlapozik poralakkban és a felirat
is elmosódott.

A felirat mondanivalóját is ő szerkesz-
tette. A dombóvári katolikus temető már
régóta fogva helyszűkével küzködik azért
is mert északra nem bír terjeszkedni a
népesség növekedése arányában mert dél-
re a falu útja és a műút.

Északra paradisi földet akadályozták a
terjeszkedést, mert a parasztság egy könnyen
nem vált meg a földjétől

A temető szűk kereteit így oldották meg hogy az
elhagyott, és nem gondozott sírköveket újból felhasználják
a temetőkerítésre.

A sírköveknek meghagyták, hogy a régi eron-
tokat rakják vissza az újonnan ültet sírkövekre
a sarokba és a koporsót így még letudták
eresztetni a sírgödör felekére

Így a második kútya sírgödör is rövidesen
felhasználva lesz. Az adatközlő pontos választ
adott ide vonatkozólag.

Azért is mert a nevezett itt született a te-
mető őrházban 1905-ben, és mondta azt is, hogy
ha a kutyák siron ha jól látszva, a felirat, és
a kutyaképek akkor interkedne, hogy azt ne szá-
molják fel.

A dombóvári körkép előjárásiga 1902-ben épített
a temetőket észak-keleti sarkába egy szoba kony-
há, kamra házat mint sírázó, és temető őrnök
a részére. Högyesszöl mint német ember ide köl-
tözött. Göttinger Károly néven, és a fia itt süle-
tett 1905-ben és most nyugodias egyedül lakja
az őrházat.

Adatkörölő Göttinger Ernő 74 éves nyugodias
temetőőr.

Össze állította

Gelencsér Sándor márnagy
önk néprajzi gyűjtő

Dombóvár 1978. III. 7. é. n

4217

